

Gemeenteraad Hoorn

Gemeente Hoorn

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00
www.hoorn.nl

Contactpersoon
M. Helderma

Zaaknummer: 3015643

Hoorn, 03 FEB. 2026

Onderwerp: Beantwoording raadsvragen Erfgoedvisie

Beste leden van de raad,

Tijdens de commissievergadering van 20 januari zijn verschillende vragen gesteld naar aanleiding van de Erfgoedvisie 2026-2035. De vragen die wij tijdens de vergadering niet direct konden beantwoorden, zijn in deze brief uitgewerkt.

Daarnaast heeft de fractie Hart van Hoorn kort voor de commissievergadering technische vragen gesteld. Hier komen we in deze brief ook op terug.

Vragen commissievergadering

Dit zijn de vragen die tijdens de commissie zijn gesteld:

- **Verschil roerend en mobiel erfgoed**

Roerend erfgoed is een brede categorie van tastbare objecten met cultuurhistorische waarde die niet vastzitten aan een locatie. Dit kan variëren van schilderijen en gebruiksvoorwerpen tot archiefstukken, kleding en religieuze objecten.

Mobiel erfgoed vormt een specifieke deelcategorie binnen het roerend erfgoed. Het onderscheidende kenmerk is dat het gaat om historische vervoermiddelen met cultuurhistorische waarde, zoals schepen, auto's, trams en fietsen. Bekende voorbeelden van mobiel erfgoed in Hoorn zijn de bruine vloot en de stoomtram.

- **Beheerplan monumentale bomen**

In de Groenvisie 2019-2029 is het beleid voor monumentale bomen vastgesteld. Deze visie is te vinden via de link: [Groenvisie gemeente Hoorn](#). Monumentale bomen worden elke drie jaar geïnspecteerd, mits de boom gezond is. Wanneer een boom verminderd vitaal is, wordt deze opgenomen in een kortere inspectiecyclus, van één tot twee jaar. Komend jaar wordt het bomenbeleid geactualiseerd.

- **Archeologie in Westfries Museum**

In het vernieuwde Westfries Museum zullen straks ook archeologische vondsten weer te zien zijn. Hoe deze presentatie er precies uit komt te zien, hangt mede af van het verloop van de renovatie, verbouwing en nieuwbouw.

Via de website archeologiewestfriesland.nl vindt u uitgebreide informatie over archeologisch onderzoek per gemeente, waaronder Hoorn. U kunt zich daar ook aanmelden om actief op de hoogte te blijven van de meest recente vondsten.

Technische vragen Hart van Hoorn

Naar aanleiding van het voorstel voor de nieuwe Erfgoedvisie heeft de fractie van Hart van Hoorn technische vragen gesteld. Helaas lukt het niet om alle gestelde vragen vóór de raadsvergadering te beantwoorden, met name vanwege het gevraagde detailniveau. Onderstaand vindt u de antwoorden op de raadsvragen die inhoudelijk passen bij de Erfgoedvisie 2026–2035 (strategisch, beleidsmatig) en die op deze termijn beantwoord konden worden

1. Hoeveel rijksmonumenten en hoeveel gemeentelijke monumenten heeft de gemeente Hoorn momenteel in eigendom?

De gemeente bezit 23 rijksmonumenten, 7 gemeentelijke monumenten en een aantal beeldbepalende panden. Dit varieert van complexen zoals het Statenlogement, Pietershof en Oostereiland tot poortjes en hekwerken.

6. Is het juist dat in voorgaande jaren onvoldoende financiële middelen zijn toegewezen voor beheer en instandhouding van het gemeentelijk vastgoed?

In de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat de onderhouds- en vervangingsopgave structureel groter is dan de beschikbare budgetten. Hierdoor bestaat er spanning tussen ambities voor beheer en instandhouding enerzijds en de beschikbare financiële middelen anderzijds. Dit is geen situatie die uniek is voor Hoorn, maar een bredere ontwikkeling bij gemeenten, mede als gevolg van stijgende bouw- en onderhoudskosten en toenemende wettelijke eisen.

Tegelijkertijd wordt geprobeerd om binnen de beschikbare middelen steeds bewuste afwegingen te maken over prioritering, risico's en fasering. Daarbij is gestuurd op het waarborgen van veiligheid en continuïteit van gebruik, terwijl groot onderhoud en restauraties waar mogelijk planmatig zijn opgepakt.

Belangrijke opdracht voor het nieuwe cluster Vastgoed in het team Stedenbouw, Grondzaken en Vastgoed is om het komende jaar de gemeentelijke vastgoedportefeuille scherper in kaart te brengen. Het gaat dan om een professioneel en gedetailleerd inzicht in de staat van het vastgoed en eventueel benodigde budgetten voor beheer, onderhoud of investeringen, in relatie tot de strategische vraag of bepaalde panden in de vastgoedportefeuille behouden moeten worden of niet.

7. Klopt het dat het uitgangspunt om alle gemeentelijke panden in goede conditie te brengen en te houden tot op heden niet is gerealiseerd?

Het uitgangspunt om gemeentelijke panden in een goede conditie te brengen en te houden is een ambitieus en langdurig streven, dat in de praktijk afhankelijk is van beschikbare middelen, prioritering en het moment waarop onderhoud of restauratie doelmatig kan worden uitgevoerd.

Het college constateert dat dit uitgangspunt niet op alle momenten en voor alle panden gelijktijdig volledig is gerealiseerd. Dat neemt niet weg dat structureel wordt gewerkt aan verbetering van de onderhoudsstaat, waarbij keuzes worden gemaakt op basis van veiligheid, gebruiksfunctie, risico's en maatschappelijke waarde.

11. Hoe verhoudt de huidige praktijk van beheer, onderhoud en financiële reservering zich tot de voorbeeldfunctie van de gemeente als eigenaar van monumentaal vastgoed?

De gemeente Hoorn onderschrijft haar voorbeeldfunctie als eigenaar van monumentaal vastgoed. Deze voorbeeldrol betekent dat de gemeente zorgvuldig omgaat met instandhouding,

gebruik en aanpassingen van monumenten, binnen de geldende wettelijke en beleidsmatige kaders. De Erfgoedvisie 2026–2035 onderstreept deze rol en biedt richting om de voorbeeldfunctie verder te versterken.

De realiteit is dat deze voorbeeldfunctie de afgelopen periode onder druk is komen te staan. Dit heeft deels te maken met de prijsontwikkelingen voor onderhoud en beheer. Ook hebben structurele onderbezetting en organisatorische problemen bij het cluster Vastgoed hier invloed op gehad. Daarom is een noodzakelijke professionaliseringsslag ingezet. De afgelopen periode is gewerkt aan het op orde brengen van de capaciteit en expertise binnen het team. Er worden op dit moment nieuwe mensen aangetrokken (w.o. een portefeuillemanager en assetmanagers) en het Vastgoedcluster wordt ondergebracht in een nieuw team Stedenbouw, Grondzaken en Vastgoed. Doel van deze organisatieontwikkeling is om structureel meer grip te krijgen op de gemeentelijke vastgoedportefeuille, zowel inhoudelijk als financieel. Bovendien ontstaat door de clustering van Stedenbouw, Grondzaken en Vastgoed een betere samenhang tussen beleid, beheer en uitvoering.

Overige nog te beantwoorden vragen

De vragen die betrekking hebben op operationeel vastgoedbeheer (onderhoudsstaat, inspecties, financiële reserveringen per monument) zijn zeer legitiem, maar zijn voornamelijk gericht op vastgoedbeheer en vragen door de mate van detail meer tijd voor beantwoording. Dit heeft onder meer te maken met de beperkte capaciteit, het feit dat niet alle gegevens in beeld zijn en de lopende professionaliseringsslag binnen het cluster Vastgoed.

Wij komen op de kortst mogelijke termijn terug op de door u gestelde vragen. De vragen worden behandeld als 'overige vragen'. Hier komen we binnen de hiervoor gestelde termijn van 60 dagen op terug:

2. Kunt u per rijksmonument en gemeentelijk monument in eigendom van de gemeente de huidige onderhoudsstaat aangeven (goed, redelijk, matig of slecht)?
3. Wanneer is per monument de laatste integrale bouwkundige inspectie uitgevoerd?
4. Is er per monument sprake van achterstallig onderhoud en zo ja, welke onderdelen betreft dit?
5. Zijn de onderhoudsstaat, inspectieresultaten en constatering schriftelijk vastgelegd en beschikbaar voor de raad?
8. Welk bedrag is per monument gereserveerd en welk bedrag zou feitelijk gereserveerd moeten worden voor regulier en restauratief onderhoud?
9. Hebben alle rijks- en gemeentelijke monumenten in eigendom van de gemeente een brandveiligheidsinspectie gehad en zo ja, wanneer en met welke bevindingen?
10. Zijn deze risico's inmiddels opgelost, financieel afgedekt of bewust geaccepteerd?

Tot zover (mogelijk) de beantwoording van uw vragen,

Met vriendelijke groet,

Axel Boomgaars
Wethouder Erfgoed